

VIBORG
KOMMUNE

**Revurdering af miljøgodkendelse
af
svineproduktion
på
Nørremarkvej 21
8832 Skals**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Resumé og samlet vurdering.....	5
1.1	Revurdering af miljøgodkendelse	5
1.2	Afgørelse	6
1.3	Retsgrundlaget.....	6
1.4	Ikke- teknisk resumé	7
1.5	Offentlighed	8
2.	Vilkår	9
3.	Husdyrbruget.....	14
3.1	Beskrivelse af husdyrbruget.....	14
3.2	Meddelelesespligt - anlæg, arealer, ejerforhold.....	14
4	Husdyrbrugets Beliggenhed og planmæssige forhold.....	15
4.1	Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	15
4.2	Placering i landskabet	15
5	Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	16
5.1	Husdyrhold og staldindretning	16
5.2	Ventilation.....	17
5.3	Fodring	17
5.4	Energi- og vandforbrug.....	18
5.5	Spildevand herunder regnvand.....	19
5.6	Affald	19
5.7.	Råvarer og hjælpestoffer.....	20
5.8.	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	21
6.	Gødningsproduktion og -håndtering	22
6.1.	Gødningstyper og mængder	22
6.2	Flydende husdyrgødning	22
6.3	Fastgødning inkl. dybstrøelse	23
7	Forurening og gener fra husdyrbruget	24

7.1	Ammoniak og natur.....	24
7.2	Lugt	25
7.3	Fluer og skadedyr.....	26
7.4	Transport.....	26
7.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	27
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	29
7.7	Lys.....	29
8	Påvirkning fra arealerne	30
8.1	Udbringningsarealerne.....	30
9	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	31
10	Husdyrbrugets ophør	33
11	Egenkontrol og dokumentation	34
6.	Samlet konklusion.....	36
13.	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	37
13.1	Godkendelsens gyldighed.....	37
13.2	Klagevejledning og søgsmål.....	38
13.3	Underretning om godkendelsen	38

Datablad

Titel: Revurdering af § 12 miljøgodkendelse for svineproduktion på Nørre-
markvej 21, 8832 Skals

Dato for revurdering: 7. juni 2017

CVR-nr.: 21495875

CHR Nummer: 40998

Ejendomsnummer: 7910213434

Adresse: Nørreremarkvej 21, 8832 Skals

Ejerlav Matrikelnummer

Ø. Låstrup By, Låstrup 3h

V. Låstrup By, Låstrup 1e

Sdr. Borup By, Låstrup 3b

V. Låstrup By, Låstrup 16f

Nr. Borup By, Låstrup 1r

V. Låstrup By, Låstrup 10b

Sdr. Borup By, Låstrup 1o

Sdr. Borup By, Låstrup 2n

Ø. Låstrup By, Låstrup 2g

V. Låstrup By, Låstrup 16d

Bedrifts ejer: Carsten Jensen, Risgårdvej 1, 8832 Skals

Konsulent: Nina Gamby, Gråkjær, ng@graakjaer.dk

Viborg den 7. juni 2017

Finn Larsen

Civilingeniør

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE

Svineproduktionen på Nørremarkvej 21, 8832 Skals fik den 15. august 2008 miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 til en svineproduktion på 483 dyreenheder (med nuværende normtal) i søer og polte. Produktionen omfatter på 2.075 årssøer og 1.200 polte.

Der er i 2013 givet tilladelse efter anmeldeordningen til en bygning til et gylleseparationsanlæg på ejendommen.

Husdyrbruget er omfattet af lovgivningen i Industrial Emissions Direktivet.

Godkendelser meddelt efter Husdyrgodkendelseslovens § 12 skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år revurderes og om nødvendigt ajourføres i henhold til den teknologiske udvikling. Dog skal Kommunalbestyrelsen foretage den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 38, stk. 1).

På baggrund af et oplæg fra Viborg Kommune har virksomheden den 8. november 2016 fremsendt en BAT-redegørelse samt beregninger i it-systemet fiktiv skema nr. 92937 som grundlag for revurderingen.

Viborg Kommune skal i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen sikre, at kravet om BAT (Bedst Tilgængelig Teknologi) er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Nye vilkår meddeles efter Husdyrgodkendelsesloven, Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love, Lov nr. 204 af 28. februar 2017, og meddeles som påbud efter § 39. Der tillægges ikke retsbeskyttelse på disse vilkår, men vilkårene kan påklages. Nye vilkår er skrevet med normal skrifttype.

Vilkår skrevet med fed skrift videreføres fra den tidligere miljøgodkendelse. Disse vilkår tillægges ikke ny retsbeskyttelse og kan ikke påklages. Vilkår, hvor der kun foretages sproglige eller redaktionelle ændringer, betragtes også som videreførte vilkår.

Vilkårene og påbuddene skal efterleves fra den dato, hvor revurderingen af miljøgodkendelsen meddeles, medmindre der fremgår andet af vilkåret eller påbuddet.

For god ordens skyld gøres opmærksom på, at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og andre relevante bekendtgørelser selvfølgelig også skal overholdes. Vilkårene i revurderingen er kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end bekendtgørelserne.

Nogle vilkår/dele af vilkår i miljøgodkendelsen fra 2008 er blevet overflødige eller uaktuelle af anden grund og er ikke medtaget i revurderingen og er således bortfaldet. Nævnte re-
vurdering indeholder således samtlige vilkår, som gælder fremover.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune meddeler hermed revurderet miljøgodkendelse til svineproduktionen på Nørre-markvej 21, 8832 Skals på de vilkår og med de forudsætninger, der fremgår af nærværende reviderede miljøgodkendelse.

Viborg Kommune meddeler i forlængelse heraf påbud om vilkårsændringer i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 39 og 41. De nye vilkår, der stilles til produktionen ved denne revurdering, stilles via påbud efter husdyrbrugsloven, hvorved disse ikke er retsbeskyttede.

Revurderingen er foretaget efter bestemmelserne i husdyrgodkendelsesloven samt tilhørende bekendtgørelse og anden lovgivning.

Viborg Kommune kan herefter til enhver tid kan revurdere miljøgodkendelsen, hvis dette skønnes nødvendigt og er i overensstemmelse med loven. Det kan eksempelvis ske på baggrund af, at det bliver økonomisk muligt at anvende ny forureningsbegrænsende teknologi, dvs. BAT, eller efter en årrække på op til 10 år. Næste regelmæssige revurdering skal foretages max. 10 år efter denne revurderings dato, dvs. i 2027. Dog skal revurdering desuden foretages i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde EU-retlige krav, hvorved tidspunktet kan ændres.

1.3 RETSGRUNDLAGET

Revurdering af miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 foretages i henhold § 40 i Husdyrbrugsloven, jf. Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love, Lov nr. 204 af 28. februar 2017

Af husdyrbrugslovens § 40, stk. 2, fremgår, at påbud eller forbud mod fortsat drift skal meddeles, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Et af de væsentligste formål med den regelmæssige revurdering er således, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelsehandling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre øget forurening.

Habitatforpligtelser.

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, gælder ikke for revurderingsafgørelser.

Godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau.

Godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau skal ikke lægges til grund i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT. Dog gøres et totaldepositionskrav gældende for Kategori 1 og Kategori 2 natur (særligt sårbart og højt klassificeret natur).

1.4 IKKE- TEKNISK RESUMÉ

Baggrund

Svineproduktionen på Nørremarkvej 21, 8832 Skals fik den 15. august 2008 miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 til en svineproduktion på 483 dyreenheder (med nuværende normtal) i søer og polte. Produktionen omfatter på 2.075 årssøer med smågrise og 1.200 polte.

Der er ikke efterfølgende foretaget godkendelsespligtige ændringer af produktionen. Der er meddelt tilladelse til en hal til et gylleseparationsanlæg i 2013.

Miljøpåvirkninger

Produktionen skal fortsat finde sted inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Lugt.

Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Låstrup i en afstand på 1.560 meter. Nærmeste byzone er Skals. Der er ca. 3,5 km fra Nørremarkvej 21 til Skals.

Der er 3 naboer omkring ejendommen. Vest for ejendommen er nærmeste nabo en ejendom med landbrugspligt. Der er ca. 250 meter til denne nabo målt fra lugtcentrum. Sydøst for ejendommen er nærmeste nabo en ejendom uden landbrugspligt. Afstanden fra denne bolig er ca. 185 meter.

Lugtberegninger viser, at de geneafstande, der gælder for dyreholdet, er overholdt.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur.

I en afstand på ca. 800 m i østlig retning findes de nærmeste naturarealer, der er Kategori 2. Der er tale om overdrevarsarealer. Nærmeste Natura område med Kategori 1 natur ligger ca. 1300 meter øst for ejendommen i Simested å-dal. Totaldepositionen fra anlægget overholder gældende krav.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Vurdering af udbringningsarealernes bidrag med næringsstoffer til vandmiljø og grundvand indgår ikke i revurdering af en kapitel 5 godkendelse.

BAT

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænser for, hvad der maksimalt må udsendes af ammoniak for at kunne opfylde kravet om BAT (bedste tilgængelige teknik) for svineproduktioner. Dette vejledende ammoniakkrav er overholdt.

Ved en kombination af fasefodring, tilsætning af fytase og foderets sammensætning kan fosforindholdet i den producerede gødning bringes ned på et niveau, som Viborg Kommune vurderer lever op til BAT.

Det vurderes, at husdyrbrugets BAT-redegørelse viser, at husdyrbruget lever op til gældende BAT-normer for svineproduktioner.

Vilkår

Vilkårene i den tidligere meddelte godkendelse er gennemgået enkeltvis. En del af vilkårene er bibeholdt, og en del af vilkårene er ophævet, fordi kravene nu fra lovgivningens side er blevet indført i diverse bekendtgørelser. Kravene i bekendtgørelserne gælder for ejendommen, med mindre de er skærpet i miljøgodkendelsen og bliver ikke gentaget her. Desuden er der stillet enkelte nye vilkår.

1.5 OFFENTLIGHED

For at give offentligheden lejlighed til at udtale sig har Viborg Kommune foretaget offentlig annoncering, da man indledte revurderingen af miljøgodkendelsen for Nørremarkvej 21. Offentliggørelsen fandt sted den 14. september 2016 på Viborg Kommunes hjemmeside med frist på 4 uger til at fremsende bemærkninger. Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med offentliggørelsen.

2. VILKÅR

I nedenstående præsenteres samtlige vilkår som herefter er gældende for Nørremarkvej 21, 8832 Skals. Nye vilkår – skrevet med almindelig skrift – meddeles som påbud.

Generelle vilkår.

1. Et eksemplar af godkendelsen og revurderingen skal til enhver tid være tilgængelig på virksomheden. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om revurderingens indhold.
2. Næste regelmæssige revurdering skal foretages senest 1. maj 2027.
3. **Ved virksomhedens overdragelse eller ved ophør af virksomhedens aktiviteter skal tilsynsmyndigheden straks orienteres.**

Placering i landskabet.

4. **Der skal vedligeholdes beplantning langs byggeriet mod naboskel mod vest**

Husdyrhold.

5. **Produktions omfang**

Husdyrproduktionen pr. år må på ikke overskride:

- 2.075 årssøer
- 1.200 polte fra 70 til 102 kg

Ovenstående dyrehold svarer til i alt 483 DE beregnet iht. Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016).

Affald.

6. **Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester m.v.**
7. **Farligt affald og råvarer, der ved uheld kan give anledning til en forurening, skal, uanset mængde, opbevares under tag på fast tæt bund, og indrettes således, at spild kan opsamles. I tilfælde af lækage eller spild må der ikke være mulighed for, at der kan løbe forurenende stoffer i kloakken eller ud på/i jorden.**
8. **Klinisk affald skal opsamles og opbevares i specialbeholder.**

Råvarer og hjælpestoffer.

9. **Medicin skal opbevares adskilt fra fødevarer i et aflåst skab, således det er utilgængeligt for dyr og børn.**
10. **Sprøjtemidler skal opbevares i aflåst rum eller skab og må ikke opbevares i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, medicin eller lignende. Oplagspladsen skal være under tag og uden afløb. Den skal være indrettet således, at lækage eller spild kan opsamles. Opsam-**

lingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. En container, der opfylder ovennævnte krav, kan ligeledes anvendes. Anden opbevaring, der som udgangspunkt opfylder ovennævnte krav, kan anvendes ved forudgående godkendelse af Viborg Kommune.

Driftsforstyrrelser eller uheld.

11. Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af vandløb eller grundvand, skal straks anmeldes til alarmcentralen, tlf. 112. Efterfølgende skal kommunen straks underrettes: Viborg Kommune, Teknik og Miljø, tlf.: 87 87 87 87.
12. Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen skal fortælle, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for alle, der færdes på bedriften. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanens indhold skal være forståelig og kendt af gårdens ansatte mfl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Gødningsproduktion.

13. **Kompost eller kompostlignende dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.**
14. **Fiberfraktion fra gylleseparering skal opbevares i lukket bygning eller container.**

Natur og ammoniak.

15. Gyllebeholdere skal etableres med fast overdækning

16. Der skal etableres et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle fra farestald og løbe/drægtighedsstald.

Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Procestanken skal være forsynet med låg.

Der må kun anvendes svovlsyre.

Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0.

Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.

Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.

Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.

Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.

Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Lugt.

17. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
18. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Fluer og skadedyr.

19. På ejendommen skal der foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologisk retningslinjer.
20. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
21. Bekæmpelsen af skadedyr skal foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.

Støj.

22. Virksomhedens samlede støjmission, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau målt i dB(A), må i intet punkt ved de nærmest liggende enkeltboliger overskride følgende værdier:

Tabel 1. Støjgrænser

Periode		
Mandag-fredag kl. 06.00-18.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-06.00
Lørdag kl. 07.00-14.00	Lørdag kl. 14.00-22.00	
	Søn- & helligdage kl. 07.00-22.00	
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

- Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.
- De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling/beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

- *For dagperioden, kl. 06 – 18 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 8 timer.*
- *For aftenperioden, kl. 18 – 22 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 1 time.*
- *For natperioden, kl. 22 – 06 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på ½ time.*
- *Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).*

Støv.

23. **Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.**
24. **Fodersiloer skal indrettes således at støvgener hos naboer i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.**

Udbringningsarealerne.

25. **Der skal etableres efterafgrøder på et areal på 13 % udover det generelle krav.**

BAT

26. **Ejendommen skal i den daglige drift gøre brug af de mindst forurenende teknologier. Ligeledes skal den daglige aktivitet foregå, så der frembringes mindst muligt affald, samt på en måde hvorved den bedst mulige miljøbeskyttelse i øvrigt opnås. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.**
27. **Anlæg der er særlig energiforbrugende skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt**
28. **Ejendommen skal udarbejde en årlig opgørelse over energi- og vandforbruget**

Ophør.

29. **Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:**
 - **Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.**
 - **Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.**
 - **Alle olietanke skal tømmes.**
 - **Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Viborg Kommunes affaldsregulativ.**

Egenkontrol.

30. Virksomheden skal hvert kalender år føres en driftsjournal, der indeholder følgende punkter løbende registrere følgende:

- **Opgørelse én gang årligt pr. 1. januar eller planåret over husdyrproduktionen og opbevaringskapaciteten for husdyrgødning. Opgørelsen kan være den pågældende del af gødningsregnskabet/ effektivitetskontrollen eller skatteregnskab.**
- **Kortbilag med angivelse af tidspunkt for og placering af kompoststakke i marken.**
- **Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt**
- **Dokumentation for bortskaffelse af affald.**
- **Uheld, der medfører forurening af jord eller vandløb.**
- **Logbog til egenkontrol af flydelag.**
- **Registreringerne skal opbevares på virksomheden i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmeldes herom.**

31. Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.

Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:

- Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling
- Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5, i en sammenhængende periode på mere end 14 dage
- Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.

Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3 HUSDYRBRUGET

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Revurdering af miljøgodkendelsen omfatter svineproduktionen på ejendommen Nørremarkvej 21, 8832 Skals

Til ejendommen er knyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 40998. Virksomheden har CVR nr. 21495875.

Dyreholdet på ejendommen udgør 2.075 årssøer og 1.200 polte.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal anmeldes til Viborg Kommune, som afgør, om ændringerne på bedriften udløser krav om tillæg til denne miljøgodkendelse/ny miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til kommunen.

Der indsættes et vilkår om, at revurderingen skal forefindes på ejendommen. Hjemlen er kravet om driftssikkerhed i husdyrbrugslovens § 40 stk. 2, punkt 5:

- hvis det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

VILKÅR

Der fastsættes/videreføres følgende generelle vilkår:

1. Et eksemplar af godkendelsen og revurderingen skal til enhver tid være tilgængelig på virksomheden. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om revurderingens indhold.
2. Næste regelmæssige revurdering skal foretages senest 1. maj 2027.
3. **Ved virksomhedens overdragelse eller ved ophør af virksomhedens aktiviteter skal tilsynsmyndigheden straks orienteres.**

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Låstrup i en afstand på 1.560 meter. Nærmeste byzone er Skals.

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med revurderingen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Idet der er tale om et bestående landbrug, der ikke ændres, stilles der ikke nye vilkår om udformning og placering af staldbygninger.

Forholdet til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v. er ikke relevant i forhold til en vurdering af, hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

4.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tale om en eksisterende virksomhed i drift. Der etableres ikke nye bygninger eller gylleholdere.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er tale om en eksisterende miljøgodkendt virksomhed, som er i drift.

VILKÅR

Tidligere stillet vilkår videreføres:

- 4. Der skal vedligeholdes beplantning langs byggeriet mod naboskel mod vest**

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

5.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

Det tilladte produktionsniveau, som er grundlag for revurderingen er:

2.075 årssøer og 1.200 polte (70-102 kg)

Med nuværende normtal udgør produktionen 383 DE.

I bilag 1 er vist en situationsplan for staldenes placering.

Staldteknologi/gulve.

Farestalden er indrettet med fuldspalte-gulve og løbe-drægtighedsstalden er indrettet med delvis fast gulv og spalter.

Staldene er indrettet, så der kan rengøres 4 gange årligt og derved nedsætte risikoen for sygdomme, Desuden nedsættes lugt fra staldene, og støvet i stalden for både dyr og mennesker mindskes. Håndteringen af gylle er med træk og slip. Der udsluses gylle i ca. 1-2 timer pr uge.

Til soproduktion findes følgende teknologiblade:

- Luftrensning
- Delvist fast gulv
- Køling af gylle i svinestalde
- Svovlsyrebehandling af gylle

Valg af teknologi

Der er valgt følgende teknologier:

- Delvist spaltegulv i hovedparten af staldanlægget
- Forsuringsanlæg
- Gyllekøling (dog er der valgt ikke at medtage det i beregningerne, da forsuringsanlægget fjerner så meget ammoniak, at ammoniakemissionen alene med denne teknologi ligger væsentligt under de vejledende BAT-krav). Gyllekølingsanlægget vil derfor udelukkende køre i forhold til varmebehovet i staldene).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved vurderingen af hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT i forhold til staldsystemer tages der udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Miljøstyrelsen har udarbejdet grænseværdier for emissionen af ammoniak fra malkekvæg på gyllesystemer og på dybstrøelse.

Der er foretaget en beregning af den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi efter Miljøstyrelsens vejledning.

Grænseværdien er beregnet til 5.060 kg N/år. Ejendommen udsender 2.651 kg N/år med den anvendte gultype og anvendelse af gylleforsuring. Hermed overholdes kravet med stor margin.

Der er også meddelt vejledende BAT-krav for fosfor for søer og polte. For søer i gyllesystemer er BAT kravet for fosfor ab lager 23,9 Kg P pr. DE. For slagtesvin/polte er kravet 22,3 kg P/DE. Kravet er overholdt. Der er installeret gylleseparation på ejendommen, som sikrer en bedre udnyttelse af fosforen fra produktionen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres det dyrehold, som er fastsat i miljøgodkendelsen af ejendommen

5. Produktions omfang

Husdyrproduktionen pr. år må på ikke overskride:

- 2.075 årssøer
- 1.200 polte fra 70 til 102 kg

Ovenstående dyrehold svarer til i alt 483 DE beregnet iht. **Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016).**

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er etableret temperaturstyret ventilation, som kun kører med den styrke der er nødvendig for at ventilere staldene. Ventilatorerne rengøres jævnligt, hvilket sikrer, at der ikke bruges unødigt energi pga. modstand fra støv og skidt. Ved løbende reparation af ventilationsanlægget i de eksisterende stalde opsættes motorer, der er energibesparende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ikke i miljøgodkendelsen fra 2008 stillet vilkår til ventilation. Viborg Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille vilkår.

5.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere N-udledning. Re-

duktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

BAT er opfyldt uden brug af ekstra foderkorrektioner.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning. Efter som gyllen behandles i et forsøringsanlæg og efterfølgende i et separationsanlæg, vil hovedparten af fosfor befinde sig i fiberdelen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ikke i miljøgodkendelsen stillet vilkår til fodring. BAT-krav overholdes med andre virkemidler. Der stilles derfor ikke vilkår til fodring

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energiforbrug.

Energi anvendes primært til ventilationsanlæg, foderanlæg, varmelamper, håndtering af gylle og belysning. Det anslås at forbruget er ca. 504.000 kWh pr år.

Der er etableret temperaturstyret ventilation, som kun kører med den styrke der er nødvendig for at ventilere staldene. Ventilatorerne rengøres jævnligt, hvilket sikrer, at der ikke bruges unødigt energi pga. modstand fra støv og skidt. Ved løbende reparation af ventilationsanlægget i de eksisterende stalde opsættes motorer, der er energibesparende.

Gyllepumperne kører på timer, og under opsyn, så de ikke kører unødigt og derved forbruger energi. Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i staldene. Lyset vil være tændt efter behov når der arbejdes i staldene. Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vandforbrug.

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene. Det anslås at der benyttes ca. 16.000 m³ årligt.

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkepipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af stalde sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart det opdages.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at BAT med hensyn til vand- og energiforbrug er at arbejde på at optimere energieffektiviteten på anlægget. Det vil sige at sikre, at særligt energiforbrugende løbende kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere vand- og energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på vand- og energibesparende egenskaber.

Viborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at ejendommen lever op til kravet om anvendelse af BAT med hensyn til vand- og energiforbrug.

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Rengøringsvand og drikkevandsspild er indregnet i mængden af gylle. Dette håndteres med gyllen og udbringes i henhold til husdyrloven og andre relevante bekendtgørelser.

Spildevand fra personale og husholdning håndteres via trixtank.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis. Udledning af spildevand reguleres gennem miljøbeskyttelsesloven. Der er ikke nye forhold omkring spildevand fra stalde.

5.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bortskaffelse af affald skal ske efter det til enhver tid gældende affaldsregulativ for Viborg Kommune. Ejendommen skal i øvrigt følge forskrifterne i Bekendtgørelse om affald, Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012.

Bedriftens affald/råvarer vurderes til at blive opbevaret forsvarligt, således at risikoen for en forurening er minimal. Mængden af affald vurderes til at blive minimal.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Tom emballage fra medicin, der har været anvendt på ejendommen, bliver afleveret på kommunal modtagestation eller sendt retur med dyrlæge.

Der opbevares ikke kemikalier eller olie på ejendommen, da markbruget ikke drives fra denne adresse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsopbevaring og bortskaffelse fra ejendommen, og at de generelle regler i affaldsregulativet er tilstrækkelige til at regulere affaldshåndteringen på ejendommen.

I forbindelse med tilsyn på ejendommene skal dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald kunne fremvises.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for affald:

- 6. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester m.v.**
- 7. Farligt affald og råvarer, der ved uheld kan give anledning til en forurening, skal, uanset mængde, opbevares under tag på fast tæt bund, og indrettes således, at spild kan opsamles. I tilfælde af lækage eller spild må der ikke være mulighed for, at der kan løbe forurenende stoffer i kloakken eller ud på/i jorden.**
- 8. Klinisk affald skal opsamles og opbevares i specialbeholder.**

5.7. RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriftens affald/råvarer vurderes til at blive opbevaret forsvarligt, således at risikoen for en forurening er minimal. Fyringsolie opbevares i nedgravede tanke, som er typegodkendte beholdere.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Eventuel opbevaring af bekæmpelsesmidler skal opfylde kravene i Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, bekendtgørelse nr. 907 af 24. juni 2016.

Viborg Kommune vurderer, at råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt.

VILKÅR

På baggrund af videreføres følgende vilkår:

9. **Medicin skal opbevares adskilt fra fødevarer i et aflåst skab, således det er utilgængeligt for dyr og børn.**
10. **Sprøjtmidler skal opbevares i aflåst rum eller skab og må ikke opbevares i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, medicin eller lignende. Oplagspladsen skal være under tag og uden afløb. Den skal være indrettet således, at lækage eller spild kan opsamles. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. En container, der opfylder ovennævnte krav, kan ligeledes anvendes. Anden opbevaring, der som udgangspunkt opfylder ovennævnte krav, kan anvendes ved forudgående godkendelse af Viborg Kommune.**

5.8. DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

Der er udarbejdet en beredskabsplan for Nørremarkvej 21.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er BAT at have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke- planlagte emissioner og hændelser. Viborg Kommune vurderer derfor, at udarbejdelse af en beredskabsplan for Nørremarkvej 21 er et nødvendigt redskab til at minimere risikoen for uheld på bedriften.

VILKÅR

På baggrund af stilles følgende vilkår for driftsforstyrrelser og uheld:

11. Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af vandløb eller grundvand, skal straks anmeldes til alarmcentralen, tlf. 112. Efterfølgende skal kommunen straks underrettes: Viborg Kommune, Teknik og Miljø, tlf.: 87 87 87 87.
12. Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen skal fortælle, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for alle, der færdes på bedriften. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanens indhold skal være forståelig og kendt af gårdens ansatte mfl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

6. GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETINGELSE

6.1. GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nedenstående tabel er givet en oversigt over produktionen og afsætningen af N, P og DE for ansøgt drift.

Tabel 6.1. Gødningsmængder der fraføres bedriften.

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE - svin
Svinegylle	48.967	11.233	483

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår til gødningsmængder.

6.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gylle opbevares i fortanke og i gyllebeholdere.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er en stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholdere hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Der er teltoverdækning af gyllebeholdere, hvilket mindsker ammoniakfordampningen og lugtgener.

Der foreligger følgende beregninger af gødningsproduktion fra produktionen:

$$2.075 \text{ søer} \times 5,4 \text{ m}^3 = 11.147 \text{ m}^3$$

$$1.200 \text{ polte} \times 0,48 \text{ m}^3 / 2 = 288 \text{ m}^3$$

$$\text{I alt} = 11.435 \text{ m}^3$$

I de 2 gyllebeholdere er der en samlet opbevaringskapacitet på 9.000 m³, excl. den mængde, der kan være i gyllekummerne. Der er således en opbevaringskapacitet svarende til ca. 9,5 mdr.

Pumpning og håndtering af gylle foregår i et lukket rørsystem, og pumpning foregår indenfor normal arbejdstid.

Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at det generelle krav fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsen om opbevaringskapacitet i tilstrækkelig omfang sikrer, at udbringning m.v. sker så risikoen for påvirkning af jord, grundvand og naturområder i nærheden reduceres og opfylder kravet til BAT for opbevaringskapacitet.

6.3 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er etableret et separationsanlæg på ejendommen.

VILKÅR

Der videreføres følgende vilkår:

- 13. Kompost eller kompostlignende dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.**
- 14. Fiberfraktion fra gylleseparering skal opbevares i lukket bygning eller container.**

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger i IT-ansøgningssystemet viser, at der er en samlet emission fra staldanlægget på 2.651 kg N pr. år.

I en afstand på ca. 800 m i østlig retning findes de nærmeste naturarealer, der er Kategori 2 natur. Der er tale om overdrevarsarealer. Nærmeste Natura område med Kategori 1 natur ligger ca. 1300 meter øst for ejendommen i Simested å-dal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER

Ved en revurdering skal husdyrbruget leve op til et krav, der er baseret på bedste tilgængelige teknik (BAT-kravet) for den pågældende type husdyrbrug på tidspunktet for revurderingen, også selvom dette krav er forskellig fra totaldepositionskravet for den pågældende naturtype (kategori 1-, henholdsvis kategori 2-natur). Som for godkendelser vil BAT-kravet kunne indebære, at krav til totaldeposition kan være skærpet set i forhold til totaldepositionskravet fastlagt i bekendtgørelse. Uanset niveauet for BAT vil det totaldepositionskrav, som fremgår af godkendelsesbekendtgørelsen, skulle være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag.

Totaldepositionen på nærmeste Kategori 2 natur er ca. 0,3 kg N/ha/år.

Totaldepositionen på nærmeste Kategori natur er 0,1 kg N/ha/år.

Godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau er dermed overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles vilkår vedrørende de anvendte virkemidler:

15. Gyllebeholdere skal etableres med fast overdækning

16. Der skal etableres et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle fra farestald og løbe/drægtighedsstald.

Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Procestanken skal være forsynet med låg.

Der må kun anvendes svovlsyre.

Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0.

Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.

Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.

Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.

Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.

Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtkilder vil primært komme fra håndtering af husdyrgødning i forbindelse med lugt fra stalde.

Der kan desuden forekomme lugtgener fra omrøring i gyllebeholderne og ved udbringning af gylle på markerne.

Gylletankene er overdækkede.

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

Beregningerne viser, at lugtkravene er overholdt til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Der er som udgangspunkt ikke hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at bestemme, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i bilag 3 og 4 skal gælde ved revurdering af en godkendelse, og således skal lugtkravene heller ikke overholdes.

Revurderingens hovedformål er at sikre, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er relevante teknologier, der kan mindske lugt fra staldanlæggene. Samtidigt er der ikke i den forgangne periode sket ændringer eller kommet nye oplysninger, der ikke forelå på godkendelsestidspunktet. Viborg Kommune vurderer derfor, at der ikke skal stilles nye vilkår om lugt.

Det vurderes desuden, at udbringning og opbevaring af husdyrgødning ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener, hvis reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for lugt:

- 17. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.**

- 18. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.**

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse sker i henhold til Institut for Agroøkologis retningslinjer. Fluegener forebygges ved renholdelse og minimering af foderspild. Der suppleres efter behov med bekæmpelse med godkendte midler i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi. Rotter forebygges ved permanent opsatte fælder, rottekasser. Hvis der opstår behov for egentlig bekæmpelse vil kommunen blive kontaktet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr såsom rotter, som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, der skal bekæmpes effektivt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres/stilles følgende vilkår:

19. På ejendommen skal der foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologis retningslinjer.
20. **Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).**
21. Bekæmpelsen af skadedyr skal foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der tilstræbes en udbringning af gylle med stor kapacitet, således gener begrænses til få dage om året.

Med en hensigtsmæssig planlægning forventes det, at der ikke vil være væsentlige transportgener i forbindelse med driften. Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Der forventes ingen vibrationsgener.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune betragter det som BAT at tilrettelægge transporter, så de medfører mindst mulige gener. Der er ikke i den tidligere meddelte miljøgodkendelse stillet vilkår til transport

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden lever op til BAT vedrørende transport, og der stilles ikke vilkår til transport.

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene ventileres mekanisk, og der vil forekomme støj fra ventilatorerne. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Nærmeste nabo er placeret ca. 180 meter fra staldanlægget, hvor det vurderes, at der ikke vil forekomme støjgener.

Ventilationsanlægget vil køre hver dag året rundt. Anlægget vil kunne overholde de generelle støjgrænser, målt ved nærmest nabo. Der er i alt 43 ventilationsafkast fra staldanlægget.

Støj fra foderproduktion. Der fremstilles dagligt foder i foderladen. Da fremstillingen foregår i en isoleret bygning, vil omgivelserne ikke høre denne proces.

Under foderfremstillingen, herunder udfodring med vådfoderanlægget, anvendes kompressor. Også denne er i foderladen og dermed i lukket rum. I forbindelse med høst, korntørring og levering af råvarer kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) - i høstperioden, dog i højst 6 uger. I denne periode ses tillige bort fra den strikse opdeling i dag- aften- og natperiode, idet vejrforhold vil kunne gøre det attraktivt at få høstet kornet og bragt det til siloerne.

Ved de 2 kornsiloer er der 2 stk. luftblæsere, som i forbindelse med høst sikrer tørring af det høstede korn. Der vil periodevis være øget støj, men afstanden til nabo og beplantning vil forventelig medføre, at naboen ikke generes af støjen.

Støj fra transport

Støj fra transport kan forekomme fra lastbiler med foder, råvarer såsom korn og sojaskrå, samt mineraler og vitaminblanding. Der vil blive afhentet smågrise en gang om ugen og afhentet døde dyr.

Støj fra landbrugsmaskiner.

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støj fra svineproduktion kan deles i to: dels periodisk støj f.eks. fra transport, udbringning af gylle eller transport af foder, og dels kan der forekomme støj af mere vedvarende karakter fra ventilationsanlæg.

Vedvarende støj:

Alle staldsektioner ventileres med undertryk. Der anvendes dermed det mekaniske anlæg, der støjer mindst. Da alle ventilatorer er nye, opfylder de alle nugældende krav mht. til støj.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid.

Eksempelvis vil der som hovedregel være personale tilsted, når der fodres.

Alle grænser for tilladelig støj kan overholdes.

Periodisk støj:

Det vil først og fremmest forekomme i forbindelse med transport til og fra ejendommen. På ejendommen er der etableret faciliteter til opbevaring og indtag af foder, der leveres til ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Støjgrænserne i miljøgodkendelsen er fastlagt ud fra Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj nr. 5 og 6 fra 1984. Støjgrænserne er anbefalet for virksomheder herunder husdyrhold i det åbne land.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for støj fra anlægget og maskiner.

22. **Virksomhedens samlede støjemission, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau målt i dB(A), må i intet punkt ved de nærmest liggende enkeltboliger overskride følgende værdier:**

Tabel 1. Støjgrænser

Periode		
Mandag-fredag kl. 06.00-18.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-06.00
Lørdag kl. 07.00-14.00	Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 07.00-22.00	
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

- *Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.*
- *De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling/beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:*
- *For dagperioden, kl. 06 – 18 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 8 timer.*
- *For aftenperioden, kl. 18 – 22 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 1 time.*
- *For natperioden, kl. 22 – 06 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på ½ time.*
- *Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).*

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Hovedparten af arealerne omkring ejendommen er befæstede, og støv fra foder forventes at være uvæsentligt.

Støvgener fra færdsel på grus- og markveje skal minimeres ved hensynsfuld kørsel.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener. Det er BAT, at alle aktiviteter på bedriften planlægges herunder også levering og udkørsel således, omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for støv:

23. **Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.**
24. **Fodersiloer skal indrettes således at støvgener hos naboer i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.**

7.7 LYS

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at lys fra bedriften ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller for trafikken.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår for lys på ejendommen.

8 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

8.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Folketinget har vedtaget en ny husdyrlov. Anvendelse af husdyrgødning bliver efter den nye lovgivning reguleret i bekendtgørelsesform i form af umiddelbart bindende regler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften skal overholde reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen om tilstrækkeligt harmoniareal til at udbringe husdyrgødningen på. Det nødvendige harmoniareal vil ændres løbende med eventuelle udsving i dyreholdets størrelse. Harmoniarealet for bedriften kan ses i gødningsregnskaberne.

VILKÅR

Baseret på ovenstående videreføres det vilkår, som er stillet i miljøgodkendelsen, idet det bemærkes, at vilkåret bortfalder den 1. august 2017, hvor der vil blive fast nye generelle krav:

25. Der skal etableres efterafgrøder på et areal på 13 % udover det generelle krav.

9 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (nybyggeri) og dyrevelfærd. Under de enkelte afsnit er der foretaget en vurdering i forhold til BAT.

I dette afsnit 9 foretages en vurdering af forhold, der ikke er behandlet i tidligere afsnit, dvs. angående Management.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnlige, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcepild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer på baggrund af de beskrevne tiltag, at bedriften lever op til BAT for management.

VILKÅR

Der videreføres følgende vilkår vedrørende BAT.

- 26. Ejendommen skal i den daglige drift gøre brug af de mindst forurenende teknologier. Ligeledes skal den daglige aktivitet foregå, så der frembringes mindst muligt affald, samt på**

en måde hvorved den bedst mulige miljøbeskyttelse i øvrigt opnås. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

27. Anlæg der er særlig energiforbrugende skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt
28. Ejendommen skal udarbejde en årlig opgørelse over energi- og vandforbruget

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I miljøgodkendelsen for Nørremarkvej 21 er stillet vilkår i forbindelse med husdyrbrugets eventuelle ophør.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at tiltag såsom rengøring af stalde er nødvendige for at undgå forureningsfare og for at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter i forbindelse med ophør.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår i forhold til husdyrbrugets ophør:

29. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- **Fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer, arealer omkring siloer m.v. skal tøm mes og rengøres.**
- **Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.**
- **Alle olietanke skal tømmes.**
- **Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Viborg Kommunes affaldsregulativer**

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen af den daglige drift, som beskrevet under management.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at egenkontrolprogrammet er tilstrækkeligt til at sikre korrekt drift af anlægget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår til egenkontrol:

30. Virksomheden skal hvert kalender år føres en driftsjournal, der indeholder følgende punkter løbende registrere følgende:

- **Opgørelse én gang årligt pr. 1. januar eller planåret over husdyrproduktionen og opbevaringskapaciteten for husdyrgødning. Opgørelsen kan være den pågældende del af gødningsregnskabet/ effektivitetskontrollen eller skatteregnskab.**
- **Kortbilag med angivelse af tidspunkt for og placering af kompoststakke i marken.**
- **Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt**
- **Dokumentation for bortskaffelse af affald.**
- **Uheld, der medfører forurening af jord eller vandløb.**
- **Logbog til egenkontrol af flydelag.**
- **Registreringerne skal opbevares på virksomheden i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.**

31. Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.

Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:

- Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling
- Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5, i en sammenhængende periode på mere end 14 dage

- Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.

Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4. SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ejer har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugsproduktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i den revurderede miljøgodkendelse overholdes

13. GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDER-RETNING

13.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune. Det bemærkes, at der træder ny lovgivning i kraft den 1. august 2017.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter § 41 i Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love.

Vilkårene kan dog i henhold til husdyrbrugslovens § 53, stk. 2 til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

13.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Den revurderede godkendelse (påbuddene efter § 39) kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ejer, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love, § 84-87.

Du skal klage via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NemID. Klagen sendes gennem klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Viborg kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, som kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde hertil.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 13. juni 2017. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune senest den 11. juli 2017.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Fristen er 6 måneder fra revurderingen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.

En klage har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

13.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af revurderingen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet, (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600@webspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)

Bilag 1. Situationsplan.

